

NGHIÊN CỨU NHÂN GIỐNG TẾCH (*Tectona grandis* Linn.f) CÁC DÒNG ALTS2 VÀ PN4 BẰNG PHƯƠNG PHÁP NUÔI CẤY MÔ

Nguyễn Anh Dũng, Văn Thu Huyền, Đồng Thị Ứng, Lưu Thị Quỳnh, Lê Thị Hoa,
Hoàng Thị Hồng Hạnh, Nguyễn Thị Hiền, Mai Thị Phương Thúy

*Viện Nghiên cứu Giống và Công nghệ Sinh học Lâm nghiệp
Viện Khoa học Lâm nghiệp Việt Nam*

TÓM TẮT

Từ khóa: Nhân chồi, khử trùng, nuôi cấy mô, ra rễ, Tếch (dòng ALTS2, PN4)

Tếch (*Tectona grandis*) là một trong những loài gỗ cứng chất lượng, có giá trị kinh tế cao. Với tầm quan trọng và vị trí nổi bật của gỗ Tếch trong thị trường gỗ toàn cầu, cùng với tiềm năng góp phần tăng trưởng kinh tế quốc gia và dân sinh cho các địa phương, Tếch là một trong những đối tượng được quan tâm trong quản lý rừng bền vững (SMF) ở nhiều nước nhiệt đới và cận nhiệt, trong đó có Việt Nam. Viện Nghiên cứu Giống và Công nghệ sinh học Lâm nghiệp đã thu thập được một số dòng Tếch có tiềm năng sinh trưởng tốt. Trong nghiên cứu này, phương pháp nhân giống bằng nuôi cấy mô tế bào thực vật đã được thực hiện cho 2 dòng Tếch ALTS2 và PN4, bao gồm các nội dung nghiên cứu: công thức khử trùng thích hợp, ảnh hưởng của chất kích thích sinh trưởng đến khả năng nhân chồi và ra rễ. Kết quả cho thấy: Khử trùng mẫu bằng HgCl₂ 0,05% trong 5 phút kết hợp với H₂O₂ 15% trong 5 phút cho kết quả tỷ lệ bật chồi cao nhất đạt 16,67% đối với dòng ALTS2 và 17,78% đối với dòng PN4. Môi trường MS* có bổ sung BAP 0,5 mg/l, 30 g/l sucrose, 3,5 g/l agar cho hệ số nhân chồi tốt nhất 2,86 (ALTS2) và 3,29 (PN4). Tỷ lệ ra rễ đạt 88,89% (PN4) - 90% (ALTS2) khi sử dụng môi trường 1/2 MS* có bổ sung 1,5 mg/l IBA.

Propagation of *Tectona grandis* Linn.f clones ALTS2 and PN4 using tissue culture method

Keywords: Disinfectant, rooting, shoot multiplication, *Tectona grandis*, tissue culture

Teak (*Tectona grandis*) is one of the species of quality hardwood, with high economic value. With the importance and prominent position of Teak in the global timber market, along with the potential to contribute to national economic growth and population for localities, teak is one of the objects of interest in sustainable forest management in many tropical and subtropical countries, including Vietnam. Currently, in order to boarder the genetic resource, some teak clones with good growth potential have been collected by Institute of Forestry Tree Improvement and Biotechnology. Propagation ALTS2 and PN4 teak clones by tissue culture method was conducted, including studies on: Chemicals and appropriate bud disinfectant concentration, study the effect of growth stimulants on bud multiplier and rooting rate in the two clones. The results showed that disinfecting the sample with HgCl₂ 0.05% in 5 minutes followed by H₂O₂ 15% in 5 minutes gave the best results 16.67% (ALTS2) and 17.78% (PN4). The MS* medium was supplemented with BAP 0.5 mg/l, 30 g/l sucrose, 3.5 g/l agar for the best multiplier (2.86 for ALTS2 and 3.29 for PN4). The rooting rate was 88.89% (PN4) - 90% (ALTS2) with the medium of 1/2 MS* with the addition of 1.5 mg/l IBA.